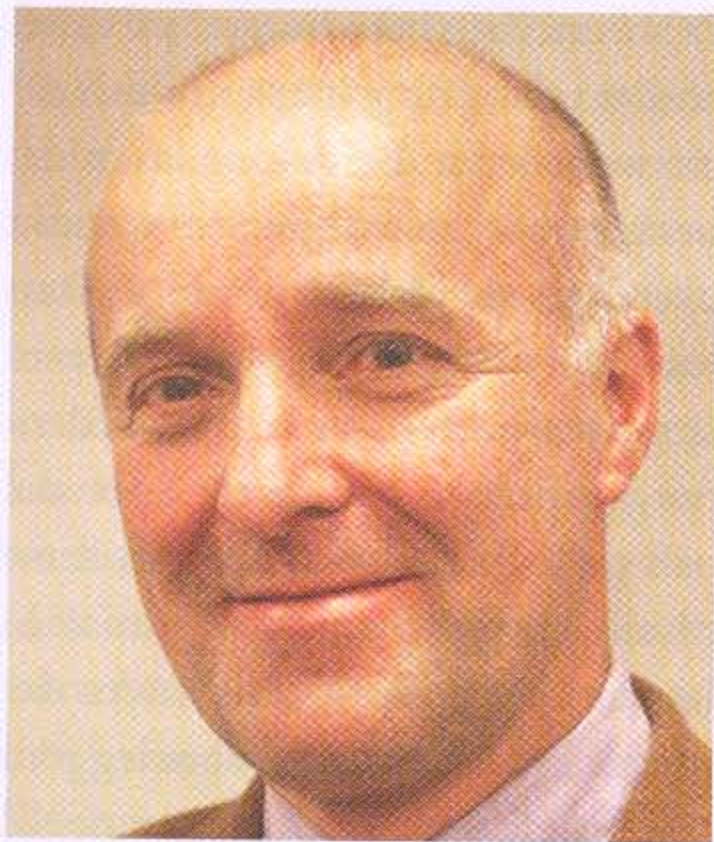

Aandeelhoudersmacht?

Door Sjef Stoop

Het was een terechte vraag van Peter Paul de Vries, voormalig directeur van de Vereniging van Effectenbezitters, aan de commissie-De Wit: waarom bent u zo kritisch op aandeelhouders die toch niets te vertellen hebben?

De macht van individuele aandeelhouders om via de Algemene Vergadering van Aandeelhouders invloed uit te oefenen op het management is namelijk vrijwel

nihil. Maar de invloed van de beurskoers op het beleid van het management kan enorm zijn. Financiële partijen kunnen de beurskoers zelfs beïnvloeden zonder ook maar één aandeel te bezitten. Toch is dat ook weer niet het hele verhaal. Het gaat eveneens om de vraag waarom het management zich zo sterk laat sturen door de financiële markten, terwijl het reële belang van de aandelenbeurs voor bedrijven vrij

bepikt is. Toch laten managers hun oren naar die aandelenmarkten hangen. Hun denkwereld wordt meer en meer bepaald door de denkwijzen en waarden van de financiële markten. Financiële partijen hebben geen belang bij bedrijven die gestaag en op eigen kracht groeien. Nee, fuseren moeten ze, of overnemen. En daarna weer op- en afsplitsen. Daaraan verdienen investment bankers, consultants en advocaten het meeste geld. Ook managers hebben hier belang bij. Dit soort machogedrag leidt sneller tot zichtbare resultaten waarmee ze hun prestige kunnen oppoetsen.

8 ■ OR informatie 4 | april 2010

www.orinformatie.nl

Managers verschuilen zich graag achter de grote druk van financiële markten om besluiten er door te drukken. Onderzoek laat echter zien dat bedrijven wel degelijk een keuze hebben, ook als zij de druk van de aandeelhouders voelen.

Kädtler heeft de ontwikkeling vergeleken van drie Duitse chemiereuzen, BASF, Bayer en Hoechst. Alledrie stonden onder druk van aandeelhouders om zich op te splitsen. Hoechst is daar in voorop gegaan. Begin jaren negentig was het nog het

één na grootste chemieconcern ter wereld. Van het bedrijf is nu niets meer over. BASF daarentegen heeft tegen alle druk in vastgehouden aan zijn eigen strategie. Eén van de redenen

waarom het management zo'n keuze maakte, is de relatief sterke

invloed van de medezeggenschap en de vakbond. De economische kracht van het concern heeft daar niet onder geleden, BASF is nu het grootste chemieconcern ter wereld. Dit laat zien dat het management altijd ruimte heeft

**Geef alternatieven
ook echt een kans**

om zelf keuzes te maken, maar ook dat tegendruk nodig is tegenover financiële markten. Dit vergt veel van or's; op de eerste plaats een stevige ruggengraat. Daarnaast moet men de deskundigheid hebben om te onderscheiden tussen wat men moet accepteren als economische noodzaak, en waar alternatieven mogelijk zijn. Alternatieven die men zelf niet kant-en-klaar hoeft aan te dragen. Het gaat er meer om ruimte te scheppen om ze een kans te geven, en het management te steunen – of te dwingen – die ruimte te benutten. Onontbeerlijk daarbij is een net-

werk met anderen die voor dezelfde belangen staan, zoals vakbonden, en met bondgenoten binnen het management en de toezichthoudende organen. Kon dat vroeger nog op nationaal niveau, in de huidige tijd is men steeds vaker aangewezen op samenwerking in de EU. Misschien wordt het tijd voor het oprichten van een Europees platform van or's in multinationale bedrijven. Voor het broodnodige tegenwicht.

Sjef Stoop is trainer/consultant bij EOR Services van FNV Formaat